

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหารื้อ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

หน่วยงานที่หารื้อ สถานประกอบกิจการเอกชน

หน่วยงานตอบข้อหารื้อ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหารื้อ วิธีการซีบ่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยงตามที่บริษัทฯ ใช้อ้อย สอดคล้องตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการจัดทำแผนควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ กำหนดหรือไม่

ข้อเท็จจริง บริษัท ก เป็นสำนักงานใหญ่ มีสำนักงานสาขาอยู่ ๔ แห่ง ได้แก่ ข ค ง และ จ ซึ่งประเภทกิจการของแต่ละสาขานั้น จัดอยู่ในบัญชี ๒ ทำยประกาศกระทรวงฯ บริษัท ก มีการใช้วิธีการซีบ่งอันตรายโดยวิธีการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (Job Safety Analysis) การตรวจสอบตามรายการ (Checklist) การวิเคราะห์โดยใช้คำถาม “จะเกิดอะไรขึ้น - ถ้า...” (What - If Analysis) และการวิเคราะห์ความผิดพลาดตามลำดับ (Fault - Tree Analysis (FTA)) ซึ่งเป็นการระบุขั้นตอนการทำงาน การค้นหาแหล่งอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ผลกระทบที่ตามมา และจัดการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นจากนั้นกำหนดมาตรฐานควบคุมความเสี่ยง และจัดการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากมีการควบคุมหรือบริหารจัดการแล้ว กับสำนักงานสาขาทั้ง ๔ สาขา และได้ให้สำนักงานสาขาทั้ง ๔ สาขา ดำเนินการประเมินอันตรายและศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยอ้างอิงตามเกณฑ์คะแนน การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดอันตรายและความรุนแรงของอันตรายในรูปแบบ ๕ มิติ ตามระบบมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ISO 45001 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการรับรอง นอกจากนี้บริษัทฯ ได้นำการประเมินและเอกสารต่าง ๆ ของสำนักงานสาขา ค เข้ารับการตรวจสอบ ISO 45001 และผ่านการรับรองโดยมีหลักฐานเป็นใบรับรองระบบ ISO ซึ่งวิธีการประเมินอันตรายและศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีการรับรองระบบ ISO 45001 มีการนำไปปฏิบัติใช้ครอบคลุมสำนักงานสาขาของบริษัทฯ ทุกสาขา

ข้อกฎหมาย ๑. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
ฯลฯ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการประเมินอันตราย

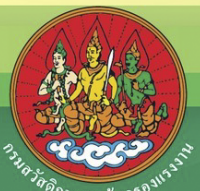
(๒) ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง

(๓) จัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

และจัดทำแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

(๔) ส่งผลการประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงานและแผนการควบคุม

ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๒-

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ประเภทกิจการ ขนาดของกิจการ ที่ต้องดำเนินการ และระยะเวลาที่ต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง นายจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำและได้รับการรับรองผล จากผู้ชำนาญการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ฯลฯ

๒. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อม ในการทำงาน และการจัดทำแผนควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบการ ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ฯลฯ

ข้อ ๖ ให้นายจ้างประเมินอันตรายด้วยการใช้วิธีการชั่งอันตรายโดยครอบคลุมทุกขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและทุกกิจกรรมโดยเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกันที่เหมาะสม ดังนี้

- (๑) การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (Job Safety Analysis (JSA))
- (๒) การตรวจสอบตามรายการ (Checklist)
- (๓) การวิเคราะห์ที่ใช้คำถาม “จะเกิดอะไรขึ้น - ถ้า...” (What - If Analysis)
- (๔) การศึกษาอันตรายและกระบวนการทำงาน (Hazard and Operability Studied (HAZOP))
- (๕) การวิเคราะห์ความผิดพลาดตามลำดับ (Fault - Tree Analysis (FTA))
- (๖) การวิเคราะห์อุบัติการณ์ตามลำดับ (Event - Tree Analysis (ETA))
- (๗) การวิเคราะห์ผลจากความล้มเหลวของอุปกรณ์ (Failure Modes and Effects Analysis (FMTA))

(๘) วิธีการชั่งเพื่อประเมินอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การประเมินความเสี่ยงด้านสารเคมี ต่อสุขภาพผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับท่าทางการทำงาน Risk Assessment Matrix, Rapid Entire Body Assessment (REBA), Rapid Upper Limb Assessment (RULA) หรือวิธีการอื่นตามความเหมาะสม

(๙) วิธีการอื่นใดที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือวิธีการอื่นที่หน่วยงานราชการยอมรับ หรือวิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๗ ให้นายจ้างนำผลการชั่งอันตรายตามข้อ ๖ มาวิเคราะห์โอกาสและความรุนแรง เพื่อจัดระดับอันตรายตามความเหมาะสม โดยอย่างน้อยให้มีรายละเอียดตามท้ายประกาศนี้ หรือด้วยวิธีที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือที่หน่วยงานราชการยอมรับ หรือที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้ความเห็นชอบ

ฯลฯ

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัย

-๓-

ตอบข้อหาหรือ กองความปลอดภัยแรงงาน พิจารณาข้อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า ตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการจัดทำแผนควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ ข้อ ๖ ให้นายจ้างประเมินอันตรายด้วยการใช้วิธีการซึ่งป้องกันอันตรายโดยครอบคลุมทุกขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน และทุกกิจกรรมโดยเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกันที่เหมาะสม ดังนี้ (๑) การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (Job Safety Analysis (JSA)) (๒) การตรวจสอบตามรายการ (Checklist) (๓) การวิเคราะห์โดยใช้คำถาม “จะเกิดอะไรขึ้น - ถ้า...” (What - If Analysis) (๕) การวิเคราะห์ความผิดพลาดตามลำดับ (Fault - Tree Analysis (FTA)) และ (๙) วิธีการอื่นใดที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือวิธีการอื่นที่หน่วยงานราชการยอมรับ หรือวิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้ความเห็นชอบ และข้อ ๗ ให้นายจ้างนำผลการซึ่งป้องกันอันตรายตามข้อ ๖ มาวิเคราะห์โอกาสและความรุนแรง เพื่อจัดระดับอันตรายตามความเหมาะสม โดยอย่างน้อยให้มีรายละเอียดตามท้ายประกาศนี้ หรือด้วยวิธีที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือที่หน่วยงานราชการยอมรับ หรือที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้ความเห็นชอบ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทฯ มีการใช้วิธีการซึ่งป้องกันอันตรายโดยวิธีการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (Job Safety Analysis) การตรวจสอบตามรายการ (Checklist) การวิเคราะห์โดยใช้คำถาม “จะเกิดอะไรขึ้น - ถ้า...” (What - If Analysis) และการวิเคราะห์ความผิดพลาดตามลำดับ (Fault - Tree Analysis (FTA)) ซึ่งเป็นการระบุขั้นตอนการทำงาน การค้นหาแหล่งอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ผลกระทบที่ตามมา และวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดอันตรายและความรุนแรงของอันตรายในรูปแบบ ๕ มิติ ตามระบบมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ISO 45001 โดยมาตรฐานดังกล่าวได้มีการกำหนดให้มีการซึ่งป้องกันอันตราย การประเมินอันตราย รวมถึงควบคุมดูแลอยู่ด้วยแล้ว และเป็นมาตรฐานที่ยอมรับในระดับสากล โดยภายหลังจากการประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว จะมีการกำหนดมาตรฐานควบคุมความเสี่ยง และจัดการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากมีการควบคุมหรือบริหารจัดการแล้ว ซึ่งบริษัทฯ ได้ใช้วิธีการดังกล่าวกับสำนักงานสาขาทั้ง ๔ สาขา และบริษัทฯ ได้นำการประเมินและเอกสารต่าง ๆ ของสำนักงานสาขา จังหวัด ค เข้ารับการตรวจสอบ ISO 45001 และผ่านการรับรอง โดยได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO 45001 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ดังนั้น วิธีการซึ่งป้องกันอันตรายที่บริษัทฯ ให้นำสำนักงานสาขาทั้ง ๔ สาขา ดำเนินการนั้น จึงมีความสอดคล้องกับข้อ ๖(๑) - (๖)๓ ๖(๕) และ ๖(๙) และการวิเคราะห์โอกาสและความรุนแรงเพื่อจัดระดับอันตรายตามความเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานสากล ตามข้อ ๗ ของประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการจัดทำแผนควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

หมายเหตุ หนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๐๔/๘๐๓๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

.....
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองความปลอดภัยแรงงาน
กลุ่มงานมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน
๑๘ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘ - ๓๙